

1. שמות יב

ידוהיה היום הזה לכם לזכרון ונחגתם אתו חג ליהוה לדרתיכם חקת עולם תחגהו: טושבעת ימים מצות תאכלו אך ביום הראשון תשביתו שאר מבתיכם כי | כל־אכל חמץ ונכרתה הנפש ההוא מישראל מיום הראשון עד־יום השבעי: טזוביום הראשון מקרא־קדש וביום השביעי מקרא־קדש יהיה לכם כל־מלאכה לא־יעשה בהם אך אשר יאכל לכל־נפש הוא לבדו יעשה לכם: יזושמרתם את־המצות כי בעצם היום הזה הוצאתי את־צבאותיכם מארץ מצרים ושמרתם את־היום הזה לדרתיכם חקת עולם: יחבראשון בארבעה עשר יום לחדש בערב תאכלו מצת עד יום האחד ועשרים לחדש בערב: יטשבעת ימים שאר לא ימצא בבתיכם כי | כל־אכל מחמצת ונכרתה הנפש ההוא מעדת ישראל בגר ובאזרח הארץ: ככל־מחמצת לא תאכלו בכל מושבתיכם תאכלו מצות:

2. שמות יג, א-ג

אוי־דבר יהוה אל־משה לאמר: בקדש־לי כל־בכור פטר כל־רחם בבני ישראל באדם ובבהמה לי הוא: גוי־אמר משה אל־העם זכור את־היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים כי בחזק יד הוציא יהוה אתכם מזה ולא יאכל חמץ

3. שמות יג, ד

מצות יאכל את שבעת הימים ולא־יראה לך חמץ ולא־יראה לך שאר בכל־גבלך:

4. משנה פסחים פרק א' משנה א

אור לארבעה עשר, בודקין את החמץ לאור הנר. ...

5. רשי

בודקין - שלא יעבור עליו בבל יראה ובבל ימצא:

6. תוספות

מתני' אור לארבעה עשר בודקין את החמץ - פ"ה שלא לעבור עליו בבל יראה ובל ימצא וקשה לר"י כיון דצריך ביטול כדאמר בגמ' (דף ו:ו) הבודק צריך שיבטל ומדאורייתא בביטול בעלמא סגי אמאי הצריכו חכמים בדיקה כלל ונראה לר"י דאע"ג דסגי בביטול בעלמא החמירו חכמים לבדוק חמץ ולבערו שלא יבא לאכלו.....

7. שולחן ערוך סימן תלא, א

בתחלת ליל י"ד בניסן בודקין את החמץ לאור הנר בחורין ובסדקין בכל המקומות שדרך להכניס שם חמץ:

8. שולחן ערוך תלב, א

קודם שיתחיל לבדוק יברך אשר קדשנו במצותיו וצונו על ביעור חמץ (ואם התחיל לבדוק בלא ברכה יברך) כל זמן שלא סיים בדיקתו (כל בו) ויזהר שלא ידבר בין הברכה לתחלת הבדיקה וטוב שלא ידבר בדברים אחרים עד שיגמור כל הבדיקה כדי שישים אל לבו לבדוק בכל המקומות שמכניסין בו חמץ:

9. מ"ב תלב

(ג) על ביעור חמץ - דאע"ג דאינו מבער עד למחר מ"מ כיון דבדיקה זו לצורך ביעור הוי מעין הביעור ואין מברכין על בדיקת חמץ דאין זה סוף מצותו וגם אין מברכין על ביטול חמץ כיון דעיקר הביטול תלוי בלב ואין מברכין על דברים שבלב. אם בירך לבער יצא [אחרונים]:

10. שוע סימן תלו

המפרש מיבשה לים או יוצא בשיירא ואינו מניח בביתו מי שיבדוק תוך שלשים יום זקוק לבדוק: [ולא יברך אז על ביעור חמץ] (כל בו) קודם שלשים יום אינו צריך לבדוק וכשמגיע פסח יבטלנו (טור) ואם דעתו לחזור קודם הפסח צריך לבדוק ואח"כ יצא דחיישי' שמא יחזור ערב פסח בין השמשות ולא יהיה לו פנאי לבער.....

11. שוע סימן תלה

לא בדק בליל י"ד יבדוק ביום י"ד באיזו שעה שיזכור מהיום לא בדק כל יום י"ד יבדוק בתוך הפסח לא בדק בתוך הפסח יבדוק לאחר הפסח כדי שלא יכשל בחמץ שעבר עליו הפסח שהוא אסור בהנאה ועל הבדיק' שלאחר הפסח לא יברך:

12. שוע תלג

בודק כל המקומות שיש לחוש שמא הכניסו בהם חמץ ולכן כל חדרי הבית והעליות צריכים בדיק' שפעמים אדם נכנס בהם ופתו בידו אבל אוצרות יין שאין מסתפק בהם וכן מתבן וכיוצא בו אינם צריכים בדיקה:

13. שוע תלב, ב

בברכה אחת יכול לבדוק כמה בתים ואם בעל הבית רוצה יעמיד מבני ביתו אצלו בשעה שהוא מברך ויתפזרו לבדוק איש במקומו על סמך ברכה שבירך ב"ה: הגה ונוהגים להניח פתיתי חמץ במקום שימצאם הבודק כדי שלא יהא ברכתו לבטלה (מהר"י ברי"ן) ומיהו אם לא נתן לא עכב דדעת כל אדם עם הברכה לבער אם נמצא (כל בו):

14. שוע תלג, יא

המכבד חדרו בי"ג בניסן ומכוין לבדוק החמץ ולבערו ונוהר שלא להכניס שם עוד חמץ אעפ"כ צריך לבדוק בליל י"ד: הגה וכל אדם צריך לכבד חדריו קודם הבדיקה (מרדכי ריש פסחים) והכיסים או בתי יד של בגדים שנותנים בהם לפעמים חמץ צריכים בדיקה: (מהר"י):

15. שוע תלד, ב

אחר הבדיקה מיד בלילה יבטלנו ויאמר כל חמירא דאיתיה ברשותי דלא חזיתיה ודלא ביערתיה ליבטיל וליהוי כעפרא דארעא: הגה ויאמר הביטול בלשון שמבין (מהר"י ברי"ן) ואם אמרו בלשון הקודש כל חמירא כולל חמץ ושאור (ת"ה סימן קל"ד) אבל בשאר לשונות צריך להזכיר כל אחד בפני עצמו (ד"ע): וטוב לחזור ולבטלו פעם אחרת ביום י"ד סוף שעה חמישית קודם שתגיע שעה ששית שמשתיגע שעה ששית נאסר ואין בידו לבטלו: הגה ואין לבטל ביום אלא לאחר ששרף החמץ כדי לקיים מצות שריפה בחמץ שלו: (מהר"י) ג, בביטול היום יאמר דחזיתיה ודלא חזיתיה דביערתיה ודלא ביערתיה:

16. שוע תמה, א

כיצד ביעור חמץ שורפו או פוררו וזורה לרוח או זורקו לים ואם היה החמץ קשה ואין הים מחתכו במהרה הרי זה מפררו ואחר כך זורקו לים: הגה והמנהג לשורפו וטוב לשורפו ביום דומיא דנותר שהיה נשרף ביום (ד"ע) אך אם רוצה לשורפו מיד אחר הבדיקה כדי שלא יגררנו חולדה הרשות בידו: (הגהות מיימוני פ"ג וכל בו):